

RAPORT
Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 13 – 14 listopada 2010 r.
na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
dotyczący oceny jakości kształcenia na kierunku „ekonomia”
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu oceniającego

Wizytację na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie przeprowadził Zespół Oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- dr hab. Tadeusz Kufel – Przewodniczący Zespołu, członek PKA
- prof. dr hab. Adam Szewczuk – ekspert PKA,
- prof. dr hab. Stefan Wrzosek – ekspert PKA,
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA,
- Agata Kroczyńska – ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studentów RP.

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu

Wizytacja w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na kierunku „ekonomia” odbyła się po raz drugi, bowiem w roku 2005 Uczelnia otrzymała na tym kierunku ocenę pozytywną.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z Władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez Władze Uczelni i Wydziału, otrzymał od Władz Uczelni i Wydziału dodatkowo zamówione dokumenty, o które zwrócono się w trakcie wizytacji, przeprowadził hospitacje i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, a także przeanalizował wylosowane prace dyplomowe.

Raport został opracowany na podstawie przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej organizacji Uczelni i Wydziału, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału oraz jego pracownikami.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

- 1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.**

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie jest publiczną, autonomiczną uczelnią, działającą na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.) oraz Statutu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie uchwalonego na posiedzeniu Senatu w dniu 14 czerwca 2006 r.

Senat Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie uchwałą z dnia 23 marca 2005 roku przyjął dokument: „Misja, wizja i główne kierunki rozwoju UMCS w latach 2005-2013”, określający misję Uniwersytetu jako „*tworzenie, przekazywanie i upowszechnianie wiedzy*”. W zakresie *tworzenia* do najważniejszych kierunków działań należy prowadzenie badań naukowych, rozwijanie współpracy naukowej, a także tworzenie własnej kadry naukowej. Głównym kierunkiem działań w *przekazywaniu* wiedzy jest tworzenie pełnej oferty studiów wszystkich trzech stopni, poszerzanie oferty kształcenia o nowe kierunki i specjalności. W zakresie *upowszechniania* mieści się kształcenie w ośrodkach zamiejscowych, propagowanie kształcenia ustawicznego, w tym studiów podyplomowych, organizowanie kursów i szkoleń, przenoszenie osiągnięć naukowych na obszar życia gospodarczego i społecznego.

Główne kierunki rozwoju Uczelni do 2013 r. opisano w Raporcie Samooceny poczynszyszy od organizacji zarządzania Uczelnią, poprzez dydaktykę, badania naukowe, a kończąc na aktywności Uczelni w Lublinie i na Lubelszczyźnie jako ośrodka kulturotwórczego.

Wydaje się, że wszystkie działania dotychczas podjęte przez Uczelnię, konsekwentnie prowadzą do realizacji postawionych celów.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Zgodnie z art. 29 Statutu organami kolegialnymi Uczelni są Senat i Rady Wydziałów. W Uniwersytecie działa Konwent, który został powołany Uchwałą Senatu Nr XXII-8.6/09 w dniu 29 kwietnia 2009 r. jako organ opiniotawczo-doradczy Senatu. Organy kolegialne Uczelni, a także organy jednoosobowe wypełniają obowiązki statutowe.

Senat wypełnił swoje obowiązki wynikające z art. 169 ust. 2 ustawy i podjął w ustawowym terminie, tj. w dniu 27 maja 2009 r. Uchwałą nr XXII-9.4/09 w sprawie rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2010/2011. Na rok akademicki 2011/2012 podjęto odpowiednio Uchwałą nr Xxii-18.4/10 w dniu 26 maja 2010 r.. W Uchwałach tych określono szczegółowe zasady przyjęć na studia, łącznie z zasadami przyjęć na studia obcokrajowców. Uchwały umieszczane są w informatorze dla kandydatów na studia wyższe oraz na stronach internetowych. *Zwraca się uwagę na fakt, iż w uchwałach tych stosuje się określenia niezgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym, bowiem aktualnie nie ma już studiów zaocznych.*

Senat wypełnił również swoje obowiązki określone w art. 130 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy i podjął w dniu 29 czerwca 2009 r. Uchwałą nr XXII-10.3/09 w sprawie ustalania obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiaru zajęć dydaktycznych oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych, a także zasad powierzania prowadzenia zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych.

Wymiar pensum dydaktycznego został określony w sposób **zgodny** z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Senat wypełnił obowiązki wynikające z art. 62 ust. 1 pkt. 5 ustawy i zatwierdził w dniu 29 września 2010 r. roczne sprawozdanie Rektora z działalności Uczelni w roku akademickim 2009/2010.

Senat powołał również – zgodnie z § 133 ust. 1 i 4 Statutu – w dniu 24 września 2008 r. na czteroletnią kadencję (2008 – 2012) Komisję Dyscyplinarną dla studentów.

Rada Wydziału Ekonomicznego wypełniła obowiązki wynikające z art. 68 ust. 1 pkt. 2 ustawy i zatwierdziła plany studiów i programy nauczania dla prowadzonych na tym wydziale kierunków studiów (w tym dla ocenianego kierunku „*ekonomia*”).

Rektor Uczelni oraz Dziekan zostali powołani do pełnienia swoich funkcji zgodnie z zapisami statutowymi, spełnione zostały również warunki określone odpowiednio w art. 72 ust. 2 oraz 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z którymi organy jednoosobowe zatrudnione są Uczelni jako **podstawowym miejscu pracy**. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, iż sprawy, którymi zajmowali się Rektor i Dziekan odpowiadały ich statutowym kompetencjom.

Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała, iż Rektor wypełnia swoje obowiązki wynikające z ustawy i Statutu m. in. z: art. 35 ust. 1. ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, przekazując **w terminie, tj. 15 października 2010 r.** Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego roczne sprawozdanie z działalności Uczelni za rok akademicki 2009/2009 wraz z informacją dotyczącą minimum kadrowego.

Rektor powołał również – zgodnie z § 53 ust. 2 pkt. 6 Statutu Uczelni - Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną.

Analiza dokumentacji wykazała, iż zakres wydawanych przez Rektora zarządzeń jest zgodny z jego ustawowymi oraz statutowymi kompetencjami.

W Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie obowiązuje Regulamin Studiów wprowadzony uchwałą Senatu UMCS nr XXI – 6.7/06 z dnia 29 marca 2006 r., z późniejszymi zmianami w formie uchwał Senatu UMCS.

W Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie podstawą do przyznania pomocy materialnej studentom jest „Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej”. Został on wprowadzony w życie Zarządzeniem nr 49/2010 Rektora UMCS z dnia 10 listopada 2010 r. Regulamin został wprowadzony z poszanowaniem przepisów art. 186 ust. 1 ustawy.

Umowa o świadczeniu usługi kształcenia za studia nie zawiera klauzul niedozwolonych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Regulamin Studiów” jest zgodny z ustawą.

Dokumentacja w Uczelni prowadzona jest prawidłowo.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

Wydział Ekonomiczny UMCS w Lublinie jest jednostką organizacyjną mocno osadzoną w strukturze Uczelni. Do niego przynależy około 10,0% wszystkich studentów Uczelni. W ramach działalności dydaktycznej Wydziału Ekonomicznego realizowany jest kierunek studiów „ekonomia”.

Aktualnie struktura organizacyjna tego Wydziału opiera się na dwóch instytutach (Ekonomii i Finansów oraz Zarządzania) skupiających katedry i zakłady. W Instytucie Ekonomii i Finansów umiejscowionych jest sześć katedr tj.: Bankowości, Finansów Publicznych; Funkcjonowania Gospodarki; Polityki Gospodarczej, Społecznej i Regionalnej; Gospodarki Światowej i Integracji Europejskiej; Teorii i Historii Ekonomii. Ponadto funkcjonuje sześć zakładów: Finansów Podmiotów Gospodarczych; Gospodarki Żywnościowej; Matematyki; Rachunkowości; Rynków Finansowych; Statystyki i Ekonometrii.

Tworzenie jednostek organizacyjnych w ramach Wydziału Ekonomicznego warunkowane było m.in. potrzebą wynikającą z konieczności zabezpieczenia realizacji procesu dydaktycznego (przedmioty podstawowe i kierunkowe zawarte w standardach kształcenia), będącą do dyspozycji kadrą naukowo-dydaktyczną o określonych specjalnościach i specjalizacjach oraz wyzwaniem naukowymi ciężącymi merytorycznie do szeroko rozumianych zagadnień z zakresu ekonomii.

Aktualna liczba katedr i zakładów oraz pozostałych jednostek (o charakterze ogólnouczelnianym) obsługujących proces dydaktyczny z punktu merytorycznych wymogów realizowanego kierunku studiów ekonomii jest poprawna. Przyjęta rozwiązania w strukturze organizacyjnej Wydziału Ekonomicznego i Instytutu Ekonomii i Finansów mają swoje uzasadnienie i są racjonalne, służą zaspokajaniu różnorodnych potrzeb związanych z realizacją procesu dydaktycznego oraz zadaniami badawczymi tego Wydziału.

Umacnianie pozycji Wydziału Ekonomicznego UMCS w Lublinie na lokalnym rynku akademickim jest realne przy obecnej strukturze organizacyjnej i prognozowanemu rozwojowi kadry naukowo-dydaktycznej oraz kontynuowaniu aktywnej współpracy z otoczeniem.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	Jednostki
Studia stacjonarne	19154	2474	424	9
Studia niestacjonarne	9254	1105	382	18
Razem	28418	3579	806	27

Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach

stacjonarnych (67,4%) nie jest mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.

Studenci Wydziału Ekonomicznego stanowią 12,6% ogółu studentów Uczelni. Na studiach stacjonarnych aktualnie studiuje 69,1% ogółu studentów Wydziału, co jest aktualnie bardzo pozytywnym zjawiskiem.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Obecnie na Wydziale Ekonomicznym realizowane jest kształcenie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunkach „zarządzanie”, „finanse i rachunkowość” oraz „ekonomia”.

Państwowa Komisja Akredytacyjna **pozytywnie** oceniła w roku 2010 po raz drugi jakość kształcenia na kierunku „zarządzanie” oraz po raz pierwszy na kierunku „finanse i rachunkowość”.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok Studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I Stopnia	I	240	55	295
	II	182	42	224
	III	156	37	193
II Stopnia	I	134	24	158
	II	63	16	79
Razem		775	174	949

Studenci ocenianego kierunku stanowią aż 26,5% ogólnej liczby studentów Wydziału Ekonomicznego, zaś 3,3% ogólnej liczby studentów Uczelni. Natomiast wskaźnik udziału studentów studiów stacjonarnych wynosi 81,7% ogólnej liczby studentów tego kierunku.

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej ma sformułowaną misję i strategię. Organy Uczelni działają zgodnie ze swoimi kompetencjami ustawowymi. Wydział Ekonomiczny ze względu na liczbę studentów należy do silnych wydziałów Uczelni, zaś oceniany kierunek nie należy do kierunków wiodących na tym Wydziale.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy

zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

W raporcie samooceny zamieszczono opisy sylwetki absolwenta dla każdego z ocenianych poziomów studiów, z uwzględnieniem realizowanych w jego ramach specjalności.

Cele kształcenia na kierunku ekonomia

Studia na kierunku ekonomia pozwalają studentom zdobyć wszechstronną wiedzę ekonomiczną oraz wykształcić profesjonalne umiejętności praktycznego jej stosowania w wykonywaniu zawodu ekonomisty – specjalisty w dziedzinie gospodarowania zasobami finansowymi, ludzkimi i materialnymi, a także samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej. Proces kształcenia prowadzi również do rozwijania u studentów postaw sprzyjających harmonijnemu włączeniu się do życia społecznego i aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie obywatelskim i gospodarce opartej na wiedzy.

I. Sylwetka absolwenta kierunku ekonomia studiów I stopnia

Studenci kierunku ekonomia w trakcie studiów I stopnia rozwijają kompetencje rozumiane jako dynamiczna interakcja ogólnej i specjalistycznej wiedzy, zdolności jej rozumienia, profesjonalnych umiejętności oraz postaw.

Kompetencje ogólne

Absolwent studiów I stopnia będzie posiadał wiedzę z zakresu ekonomii, a w szczególności:

- o systemie gospodarczym i podmiotach gospodarujących,
- o instytucjach ekonomicznych w wymiarze globalnym, krajowym i regionalnym,
- o relacjach między strukturami społecznymi i ekonomicznymi oraz prawidłowościach rządzących tymi relacjami,
- o czynnikach i procesach rozwoju społeczno-gospodarczego w wymiarze globalnym, krajowym i regionalnym,
- o systemie bezpieczeństwa socjalnego,
- o zachowaniach konsumentów, producentów, pracowników, kierowników,
- o metodach i narzędziach opisujących sektory instytucjonalne i powiązania między nimi.

Absolwent będzie także posiadał podstawową wiedzę z zakresu innych nauk powiązanych z ekonomią (zarządzanie, prawo, psychologia, socjologia).

W trakcie studiów absolwent posiędzie umiejętności:

- obserwacji i interpretacji zjawisk ekonomicznych,
- wykorzystania podstawowej wiedzy teoretycznej do opisu i analizy procesów i zjawisk ekonomicznych, w tym analizy przyczynowo-skutkowej,
- prognozowania zjawisk i procesów gospodarczych,
- przewidywania ludzkich zachowań, analizy ich motywów,
- wykorzystania zdobytej wiedzy w praktycznym działaniu (praktyki, koła naukowe) oraz do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej,
- poruszania się w europejskiej przestrzeni społeczno-gospodarczej (posiada znajomość języka obcego na poziomie biegłości B2),

- wykorzystania technik informatycznych do podnoszenia sprawności swoich działań.

Studia pozwolą na wykształcenie postaw absolwentów, a zwłaszcza w:

- przygotowaniu do aktywnego uczestniczenia w grupach i pracy w zespole,
- umiejętnościach komunikowania się z otoczeniem,
- zdolnościach samodzielnej pracy i uczenia się oraz kontynuacji kształcenia i ciągłego doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności,
- świadomości znaczenia właściwych zachowań profesjonalnych i etycznych,
- umiejętnościach uczestniczenia w zespołach opracowujących projekty ekonomiczne.

Absolwent jest przygotowany do pracy w organizacjach gospodarczych, instytucjach publicznych, prywatnych i non profit.

Absolwent będzie przedsiębiorczym i odpowiedzialnym obywatelem, który podejmując decyzje ekonomiczne (biznesowe) rozumie i uwzględnia ich związek z ważnymi kwestiami etycznymi, społecznymi, kulturowymi i ekologicznymi. Będzie przygotowany do podjęcia studiów na II stopniu.

Kompetencje specyficzne uzyskiwane na poszczególnych specjalnościach:

Biznes międzynarodowy

Absolwent tej specjalności będzie dysponował ugruntowaną wiedzą z zakresu:

- 1) zasad, procesów i mechanizmów rozwoju społeczno-gospodarczego w wymiarze krajowym, regionalnym i globalnym,
- 2) warunków funkcjonowania podmiotów gospodarczych na rynku UE i rynku globalnym oraz zachowań uczestników rynku,
- 3) poziomu umiędzynarodowienia polityki handlowej i konkurencji,
- 4) skutków pogłębiającej się współzależności gospodarczej w UE i w skali globalnej dla działalności biznesowej,
- 5) źródeł i skutków kryzysów finansowych oraz ryzyka dla działalności biznesowej wynikającego z dominacji rynków finansowych nad sferą realną,
- 6) form, korzyści i zagrożeń wynikających z internacjonalizacji przedsiębiorstw.

Absolwent będzie umiał łączyć wiedzę z zakresu: mikroekonomii, makroekonomii, międzynarodowych stosunków gospodarczych, ekonomii integracji europejskiej, internacjonalizacji przedsiębiorstw i podstaw biznesu międzynarodowego oraz komunikacji międzykulturowej.

Absolwent będzie posiadał umiejętności (kompetencje) do przeprowadzania badań, analiz i rozwiązywania problemów w zakresie: kompleksowej oceny sytuacji w gospodarce światowej, otoczenia biznesowego, sytuacji na rynku światowym i w poszczególnych jego segmentach, wpływu koniunktury gospodarczej na działalność biznesową w wybranych sektorach, wpływu kursów walutowych i sytuacji na rynku finansowym na działalność biznesową, przygotowania strategii internacjonalizacji przedsiębiorstwa, oceny wpływu multilateralizacji międzynarodowych stosunków gospodarczych na internacjonalizację i globalizację działalności biznesowej.

Absolwent potrafi rozpoznawać i interpretować:

- zachowania: uczestników rynku międzynarodowego, władz krajowych i organizacji międzynarodowych, a zwłaszcza odbiorców produktów i usług dostarczanych na rynek w ramach własnej działalności;

- *działania: podmiotów prowadzących politykę gospodarczą w skali kraju, regionu i globalnej, działania konkurencji w celu umocnienia pozycji rynkowej, przesłanki fuzji i przejęć przedsiębiorstw;*
- *strategie: korporacji międzynarodowych, w tym rozwoju ZIB, instytucji finansowych, w tym banków, strategie społeczno - gospodarcze krajów, strategie umiędzynarodowienia produkcji, strategie marketingowe, strategie restrukturyzacji przedsiębiorstw, strategie internacjonalizacji działalności biznesowej.*

Gospodarka samorządowa i rozwój regionalny

Absolwent tej specjalności będzie dysponował ugruntowaną wiedzą z zakresu: rozwoju regionalnego oraz roli władzy i administracji samorządowej w stymulowaniu pożądanych zmian w tym procesie; będzie umiał łączyć wiedzę z zakresu rozwoju regionalnego z praktycznymi działaniami na rzecz wzmacniania przewagi konkurencyjnej regionów warunkach globalizacji gospodarki i w dostosowaniu do priorytetów polityki regionalnej Unii Europejskiej; będzie potrafił rozpoznać i interpretować:

- *zachowania podmiotów gospodarujących w środowisku regionalnym,*
- *działania wzmacniające tendencje rozwojowe w gospodarce regionu,*
- *strategie rozwoju regionów preferujące aktywność i konkurencyjność od strategii przetrwania koncentrujące się na wyrównywaniu różnic międzyregionalnych.*

Przedsiębiorstwo w gospodarce rynkowej

Absolwent tej specjalności będzie dysponował wiedzą w zakresie otoczenia, w którym działa przedsiębiorstwo, zarządzania i planowania przedsiębiorstwem, wykorzystywania instrumentów ekonomiczno-finansowych do formułowania i realizacji strategii. Będzie znał podstawy funkcjonowania rynku kapitałowego i finansowego. Będzie umiał łączyć wiedzę z zakresu ekonomii z podstawami zarządzania i marketingu. Potrafi rozpoznać główne problemy funkcjonowania przedsiębiorstwa i sformułować podstawowe kierunki jego dalszego działania poprawiające jego sytuację ekonomiczno-finansową.

II. Sylwetka absolwenta kierunku studiów II stopnia

Student kierunku ekonomia II stopnia na Wydziale Ekonomicznym UMCS rozwija liczne kompetencje przydatne na rynku pracy rozumiane jako dynamiczna interakcja wiedzy ogólnej i specjalistycznej, zdolność krytycznej i twórczej interpretacji zjawisk społeczno-gospodarczych oraz postaw.

Kompetencje ogólne

Absolwent studiów II stopnia będzie posiadał pogłębioną wiedzę o:

- *strukturach instytucji gospodarczych w wymiarze globalnym, krajowym i regionalnym,*
- *relacjach między strukturami i instytucjami społeczno-gospodarczymi w skali kraju i międzynarodowej,*
- *procesach tworzenia i podziału efektów społecznych,*
- *podmiotach gospodarczych i systemie gospodarki globalnej, krajowej, regionalnej,*
- *metodach i narzędziach opisujących i modelujących procesy gospodarcze oraz identyfikujących prawidłowości rządzące relacjami między podmiotami gospodarującymi w procesie gospodarczym,*
- *poglądach i ich ewolucji składających się na teorię ekonomii.*

Absolwent będzie posiadał wiedzę z zakresu prawa gospodarczego i innych nauk powiązanych z ekonomią.

W trakcie studiów II stopnia absolwent nabędzie umiejętności:

- wyjaśniania przebiegu zjawisk ekonomicznych,
- formułowania własnych opinii o przebiegu procesów gospodarczych i samodzielnego proponowania rozwiązań,
- krytycznego doboru danych i metod analizy do opisu, wyjaśniania i prognozowania przebiegu procesów gospodarczych,
- wykorzystywania zaawansowanych metod i narzędzi analiz i modelowania procesów gospodarczych,
- doboru środków i metod pracy do postawionych zadań.

W obszarze postaw absolwent studiów II stopnia będzie:

- przygotowany do inicjowania i organizowania życia społeczno-gospodarczego, tworzenia instytucji publicznych i organizacji gospodarczych,
- umiał uczestniczyć w budowie projektów gospodarczych i przewidywać wieloaspektowe skutki realizacji tych projektów,
- potrafił propagować postawy etyczne i profesjonalne,
- samodzielnie i krytycznie uzupełniał swoją wiedzę i umiejętności w wymiarze interdyscyplinarnym.

Zdobyte kompetencje pozwolą absolwentowi studiów II stopnia na:

- podjęcie samodzielnej działalności gospodarczej,
- podjęcie pracy w różnych sektorach i segmentach krajowego oraz europejskiego rynku pracy,
- podjęcie studiów III stopnia (doktoranckich).

Kompetencje specyficzne uzyskiwane na poszczególnych specjalnościach

Ekonomia międzynarodowa

Absolwent tej specjalności będzie dysponował ugruntowaną wiedzą z zakresu:

- 1) zjawisk, procesów i mechanizmów rozwoju społeczno-gospodarczego w wymiarze krajowym, międzynarodowym i globalnym,
- 2) zasad funkcjonowania gospodarki światowej i procesów prowadzących do rozwoju systemu gospodarki globalnej,
- 3) przesłanek i korzyści międzynarodowej integracji gospodarczej na przykładzie UE,
- 4) skutków (korzyści i zagrożeń) wynikających z rosnącej współzależności gospodarczej w skali regionalnej i globalnej – dla przedsiębiorstw,
- 5) korzyści i kosztów umiędzynarodowienia produkcji i wzrostu roli korporacji transnarodowych w gospodarce krajowej i światowej, w tym znaczenia ZIB jako źródła finansowania wzrostu gospodarczego, postępu technologicznego i zmian strukturalnych.

Będzie umiał łączyć wiedzę z zakresu: mikroekonomii, makroekonomii, ekonomii międzynarodowej, ekonomii integracji europejskiej, gospodarki światowej, konkurencyjności międzynarodowej i marketingu oraz polityki handlowej i konkurencji.

Będzie posiadał umiejętności (kompetencje) do przeprowadzania badań, analiz i rozwiązywania problemów w zakresie: kompleksowej oceny zmian strukturalnych w gospodarce światowej, oceny koniunktury, w tym jej projekcji na przyszłe lata, oceny warunków i możliwości prowadzenia biznesu w wybranych dziedzinach gospodarki, oceny

ryzyka prowadzenia działalności transgranicznej, przygotowywania projektów finansowanych z funduszy UE;

Absolwent potrafi rozpoznawać i interpretować:

- zachowania: uczestników rynku międzynarodowego, producentów i konsumentów, eksporterów i importerów, zachowania wynikające z różnic międzykulturowych, zachowania podmiotów rynku w warunkach pogarszającej się koniunktury gospodarczej i ryzyka politycznego;
- działania: władz krajowych, organizacji międzynarodowych, instytucji UE, korporacji transnarodowych mające na celu oddziaływanie na procesy gospodarcze i sytuację na rynkach, działania konkurentów i kooperantów;
- strategie: korporacji międzynarodowych, instytucji finansowych, strategie restrukturyzacji gospodarek (MFW i MBOiR), strategie społeczno-gospodarcze krajów, strategie internacjonalizacji przedsiębiorstw, strategie marketingowe, strategie inwestycyjne.

Polityka społeczna a rozwój i zabezpieczenie społeczne

Absolwent tej specjalności będzie dysponował ugruntowaną wiedzą na temat form i problemów zabezpieczenia społecznego oraz narzędzi ich rozwiązywania.

Będzie posiadał przygotowanie do pracy w administracji samorządowej, instytucjach i innych jednostkach odpowiedzialnych za zabezpieczenie i ochronę potrzeb społecznych ludności.

Będzie potrafił rozpoznać i interpretować:

- a) wieloaspektowe przyczyny powstawania problemów społecznych,
- b) działania zmierzające do rozwiązania narastających problemów,
- c) rolę sfery społecznej w strategiach rozwoju lokalnego i regionalnego.

Systemy ekonomiczne

Absolwent tej specjalności będzie dysponował ugruntowaną wiedzą z zakresu rozwoju gospodarczego i podziału efektów społecznych, systemów ekonomicznych w krajach rozwiniętych i słabo rozwiniętych, roli sektora publicznego i jego wpływie na procesy gospodarowania w przedsiębiorstwie.

Absolwent będzie umiał łączyć wiedzę z zakresu mikroekonomii, makroekonomii, gospodarki światowej i sektora publicznego w kształtowaniu decyzji podmiotów gospodarczych.

Absolwent będzie posiadał umiejętności prowadzenia badań i analiz oraz rozwiązywania problemów w zakresie roli sektora publicznego w procesie rozwoju społeczno-ekonomicznego. Będzie potrafił rozpoznawać i interpretować zachowania podmiotów w gospodarce rynkowej, działania sektora publicznego.

Powyższe opisy są wyczerpujące i zgodne ze standardami kształcenia. Oparte na ambitnych zamierzeniach Wydziału. Zawierają moduły dotyczące wiedzy, umiejętności i postaw oraz kładą nacisk na interakcje między nimi. Tam jednak, gdzie zamierzano opisać postawy, wkradły się także deklaracje dotyczące umiejętności. Może to być tylko skutkiem nieprecyzyjnej wypowiedzi, bo łatwo, np. pisząc o umiejętności do współpracy w zespołach, stworzyć wrażenie, że pisze się o umiejętności takiej współpracy. Bardzo natomiast wyraźnie zaakcentowano praktyczną przydatność wiedzy i umiejętności.

Nie ma formalnych uregulowań dotyczących uczestnictwa pracodawców w opracowywaniu planów i programów studiów. Jest jednak bliski kontakt większości osób uczestniczących w tych pracach z praktyką, zwłaszcza gospodarczą i samorządową, a doświadczenia z tych sfer są w naturalny sposób wykorzystywane. Także badanie karier absolwentów i opinii pracodawców w celu weryfikacji wiedzy, umiejętności i postaw nie jest

powszechne ani formalnie zorganizowane. Kładzie się jednak wielki nacisk na dostosowanie funkcjonowania do zasad Procesu Bolońskiego, czego dowodem jest opracowanie tablic kompetencyjnych wskazujących składowe wiedzy, umiejętności i postaw, które są przekazywane studentowi w ramach przedmiotów odpowiadających treściom podstawowym, kierunkowym i przewidzianym wśród innych wymagań standardu nauczania. Wynika z nich, że każdy z tych przedmiotów wnosi wkład w realizację opisanej sylwetki absolwenta, a żadna z wymienionych w tym opisie cech sylwetki nie jest zaniedbana. Uzupełnienie tego obrazu o tablice dotyczące treści specjalistycznych i fakultatywnych zapewne jeszcze bardziej utwierdziłaby w przekonaniu, że plany i programy służą realizacji przyjętych celów kształcenia. Nie należy tego jednak odczytywać jako zarzutu z powodu niekompletności tablic. Opracowanie tablic jest tu raczej pozytywnym wyjątkiem na tle wielu innych uczelni. Ponadto do opisu sylwetki nawiązuje się w każdym sylabusie, ale i tam często sformułowania dotyczące postaw przypominają dotyczące umiejętności.

W sumie mamy do czynienia z wyraźną dbałością o poprawne sformułowanie celów kształcenia, kompetencji absolwenta i zapewnienie ich rzeczywistego osiągnięcia. Szczegółowe niepoprawności lub sformułowania dyskusyjne są raczej skutkiem braku doświadczeń w interpretacji deskryptorów efektów kształcenia i trudno ich uniknąć w warunkach pracy zespołowej nad programami, a to sposób pracy obowiązujący w każdej uczelni publicznej.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Zasady rekrutacji reguluje uchwała Senatu i zarządzenie Rektora dotyczące szczegółowej organizacji tego procesu.

Podstawą rankingu kandydatów na studia I stopnia są maturalne oceny z języka nowożytnego i z jednego przedmiotu wybranego spośród matematyki, historii i geografii. Oczywiście ze względu na liczbę kandydatów autentyczna selekcja dotyczy tylko studiów stacjonarnych.

Na studia II stopnia są przyjmowani absolwenci różnych kierunków, a podstawą rankingu jest średnia arytmetyczna ocen ze studiów I stopnia studiów.

Przyjęte rozwiązania są poprawne.

1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami.

Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

Plan studiów stacjonarnych I stopnia obejmuje 1815 godzin zajęć, a niestacjonarnych 1095 godzin. W obu poszczególnym treściom przypisano w podstawowej siatce zajęć łącznie 180 punktów ECTS. Plany specjalnościowe są zgodne z tą siatką podstawową pod względem liczb

godzin zajęć, ale przewidują inne, niż zarezerwowano w siatce podstawowej, liczby punktów. Jeśli się kierować tymi planami specjalności, to na studiach stacjonarnych będzie 185 punktów, a na niestacjonarnych 175.

Dla stacjonarnych studiów II stopnia zaplanowano 810 godzin zajęć, a dla niestacjonarnych 480 godzin, ale i tu jest pewna niezgodność planu podstawowego ze specjalnościowym i z uwzględnieniem tego specjalnościowego łączna liczba godzin na studiach niestacjonarnych wynosi 500. Punktów ECTS w planach podstawowych jest po 120, ale z uwzględnieniem planów specjalności 126 na studiach stacjonarnych i 114 na niestacjonarnych. Liczby godzin zajęć są zgodne ze standardami, liczby punktów na studiach stacjonarnych, mimo wspomnianych rozbieżności, także poprawne, a jedynie przy kierowaniu się planami specjalności można stwierdzić pewne niedostatki punktów na studiach niestacjonarnych. Nie ma jednak żadnych przekonujących przesłanek takiej rozbieżności, więc to zapewne skutek pomyłki.

W planie studiów niestacjonarnych I i II stopnia przewidziano dokładnie tyle godzin na każdą z treści podstawowych, ile wynoszą wymagania standardowe. Na studiach stacjonarnych I stopnia do standardu dodano po 30 godzin matematyki, statystyki opisowej, rachunkowości i międzynarodowych stosunków gospodarczych oraz 15 godzin zarządzania. Na wymienione w standardzie przedmioty kierunkowe przeznaczono na studiach niestacjonarnych dokładnie tyle godzin, ile wymaga standard (180), a na stacjonarnych o 105 godzin więcej. Liczby punktów są zgodne ze standardem.

Są spełnione wszystkie wymagania dodatkowe, a w tym przedmiotów rozszerzających wiedzę ogólną na studiach I stopnia (obu trybów) jest dwukrotnie więcej niż przewidziano w standardzie. Seminaria, ćwiczenia i konwersatoria stanowią 50% zajęć na studiach stacjonarnych i 40% na niestacjonarnych, w stosunku do wymaganych w standardach 40%.

Jeśli pominąć drobne niezgodności planu ogólnego i dotyczącego specjalności, o czym już wspomniano, trzeba stwierdzić, że plan studiów odpowiada standardom. Niektóre specjalności są z pogranicza kierunków studiów – bliskie nie tylko ekonomii, ale także gospodarce regionalnej lub międzynarodowym stosunkom gospodarczym. Jest też jedna nieudana nazwa specjalności na studiach II stopnia: polityka społeczna a rozwój i zabezpieczenie społeczne. Ów spójnik „a” wywołuje domniemanie ujęcia badawczego, a nie dydaktycznego. Nie są to jednak wystarczające powody, by te specjalności kwestionować. Dobrze natomiast dobrano treści specjalistyczne. Specjalności wyraźnie się nimi różnią, dając studentom rzeczywisty wybór.

Kolejność przedmiotów jest logiczna. Dyskusyjne może być tylko rozpoczynanie języków obcych od 2 semestru studiów I stopnia.

1.4 Ocena systemu ECTS.

System ECTS funkcjonuje poprawnie, a więc umożliwia wybór przedmiotów przez studentów oraz wymianę międzynarodową studentów. Pewnym niedostatkiem jest brak w ostatnich latach indywidualizacji planów i programów studiów.

Przypisanie punktów poszczególnym przedmiotom nie jest dokładnie związane z liczbami godzin zajęć przeznaczanych na te przedmioty. Nie ma jednak podstaw do kwestionowania związku punktacji z obciążeniem studenta pracą. Treści, które zwykle

sprawiają studentom trudności i wymagają większego nakładu pracy własnej, punktowano wyżej, aniżeli by to wynikało z samych tylko liczb godzin zajęć.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

Studenci niezwykle pozytywnie ocenili kadrę dydaktyczną oraz opiekę naukową jaka jest nad nimi roztaczana. Pracownicy w większości są obecni na dyżurach, które są w wystarczającym wymiarze w opinii studentów. Niestety zdarzają się sytuacje, kiedy student przyjeżdża na konsultację, a prowadzący w ostatniej chwili odwołał dyżur.

Wygodną i lubianą formą kontaktu studentów z prowadzącymi zajęcia jest poczta elektroniczna. Dyżury odbywają się w trakcie tygodnia oraz podczas zjazdów studentów niestacjonarnych. Pracownicy niezwykle chętnie służą pomocą i radą w sytuacjach kiedy pojawiają się jakiegokolwiek problemy. Ponadto należy dodać, iż pracowników można poprosić o pomoc i poradę również poza godzinami dyżurowania.

Należałoby w miarę możliwości dostosować dostępność na dyżurach pracowników naukowych szczególnie podczas zjazdów studentów zaocznych. Wyeliminować odwoływanie tych dyżurów, ponieważ bardzo często zdarza się, że studenci studiów niestacjonarnych jadą specjalnie na dyżur do danego prowadzącego. Kiedy dyżur nie może się odbyć powinno się takie informacje umieszczać niezwłocznie na stronie internetowej Wydziału.

Zapewniana jest dla studentów wystarczająca pomoc naukowa oraz dydaktyczna studentom. Jednak informacje o odwoływaniu dyżurów powinny pojawiać się najszybciej jak to jest tylko możliwe na stronie Wydziału.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Ocenę oparto na przeglądzie udostępnionych prac, list pytań, w większości wypadków wraz z odpowiedziami studentów i ocenami. Prac przejściowych, projektowych lub innych samodzielnych opracowań studentów nie otrzymano. Przejrzane materiały dotyczyły: międzynarodowych stosunków gospodarczych, ekonomii międzynarodowej, ekonometrii, polityki społecznej, demografii ekonomicznej, wykładu fakultatywnego nt. „Japonia – kraj gospodarczego sukcesu”, internacjonalizacji przedsiębiorstwa, mikroekonomii, polityki żywnościowej, systemów ekonomicznych, podstaw makroekonomii, ekonomii menedżerskiej. Nie było wśród nich zestawów pytań lub zadań, które ujawniałyby zbyt niskie lub przesadne wymagania egzaminacyjne czy zaliczeniowe. Jak w wielu innych uczelniach dużo było testów wyboru, w tym jeden wymagający dopisania uzasadnień wyboru. Były także zadania do rozwiązania, niektóre z szeregiem szczegółowych subzadań. Cechą charakterystyczną był jednak znaczny udział pytań pojemnych, wymagających od studenta odpowiedzi rozbudowanych i zawierających uzasadnienia. To z pewnością poprawia rzetelność oceny wiedzy i umiejętności w stosunku do powszechnie stosowanych testów.

Tam, gdzie zestawom pytań czy zadań towarzyszyły odpowiedzi studentów, wyraźnie zwykle zaznaczone były odpowiedzi poprawne i niepoprawne. Widoczne więc było uzasadnienie ocen. Rozkłady ocen były zbliżone do normalnych.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Odsiew jest dość duży, największy na pierwszym roku studiów I stopnia (14,3% na studiach stacjonarnych i 24,4% na niestacjonarnych). Także na innych latach wyższy jest na studiach niestacjonarnych, bo oprócz niesprostania wymaganiom zaliczeniowym i egzaminacyjnym znaczenie mają tu względy finansowe. Często niejasne są przyczyny rezygnacji ze studiów (większość na I roku) – mogą to być względy finansowe, zawiedzione nadzieje co do atrakcyjności studiów lub świadomość, że się nie sprostą wymaganiom. Na studiach II stopnia zapewne często ma także znaczenie zespół utrudnień związanych ze zmianą kierunku studiów. Można jednak sądzić, że z powodu niezaliczeń i niezdanych egzaminów lub przekonania, że się nie zaliczy wszystkiego, ubywa od kilku do ponad dwudziestu procent studentów na każdym roku, z wyjątkiem ostatniego roku studiów II stopnia. Najwyższy ostatnio zanotowany odsiew w skali roku (bez względu na przyczynę) to 53% na I roku niestacjonarnych studiów II stopnia i 37% na I roku niestacjonarnych studiów I stopnia (na stacjonarnych 24%). To wysoki odsiew, ale także potwierdzenie pewnego nienaruszalnego poziomu wymagań.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Podstawowe zasady dyplomowania są określone w regulaminie studiów. Bardziej szczegółowo formułuje je uchwała Rady Wydziału. Studenci mają możliwość wyboru promotora, choć to jednoznacznie w regulaminie nie jest sformułowane. Promotorem lub recenzentem może być osoba co najmniej ze stopniem naukowym doktora, lecz na II stopniu studiów jest to rozwiązanie stosowane tylko w razie konieczności. Jeśli promotorem jest doktor, recenzentem, według przyjętych reguł, powinien być doktor habilitowany lub profesor.

Rada Wydziału sformułowała wymagania stawiane pracom dyplomowym oraz kryteria ich oceny. Są to dobre uregulowania, a jedyne, co można im zarzucić, to brak wyraźnego rozróżnienia wymagań dotyczących prac licencjackich i magisterskich. Wymagania te między innymi wymuszają formułowanie tematów tak, by w pracy trzeba było wykazać umiejętność posługiwania się wiedzą (a nie tylko prezentować wiedzę), analizować problemy, formułować diagnozy i wnioski. Są to bardzo ważne i dobrze sformułowane wymagania.

W praktyce niestety niektóre prace zawierają jedynie prezentacje, choć zwykle są to także prezentacje praktyki. Są też tematy prac zbyt mocno odbiegające od profilu kierunku studiów. Na różnych listach tematów prac licencjackich i magisterskich znaleziono od 7% do nawet 25% tematów wzbudzających zastrzeżenia ze względu na niezgodność z kierunkiem lub specjalnością albo ze względu na ujęcie skłaniające jedynie do prezentacji wiedzy czy zbyt ogólnikowe. Niektóre tematy po prostu niepoprawnie sformułowano. Przykłady takich tematów to:

- ☐ Wykorzystanie Internetu w działalności marketingowej,
- ☐ Wybór lidera w bankowości elektronicznej w Polsce,

- ☐ Zintegrowane zarządzanie jakością w aspekcie Unii Europejskiej,
- ☐ Problemy rozwojowe w województwie lubelskim,
- ☐ Metody oceny zdolności kredytowej przedsiębiorstw,
- ☐ Marketing wirusowy jako forma promocji w Internecie,
- ☐ Zarządzanie jakością w szkolnictwie,
- ☐ Zarządzanie jakością w banku,
- ☐ Spis z natury jako metoda inwentaryzacji,
- ☐ Znaczenie wyceny przedsiębiorstw w upublicznieniu spółki,
- ☐ Innowacyjne formy promocji przedsiębiorstw na rynku polskim.

Niektóre tematy prac dyplomowych I stopnia wymagają wiedzy i umiejętności dostępnych na studiach II stopnia.

Ocena pracy dyplomowej jest sporządzana przez promotora i przez recenzenta według jednolitego wzoru. Jest to formularz zawierający ocenę merytoryczną i formalną ujętą w dość typowy sposób w 8 punktach, plus ocena łączna. Prace podlegają też komputerowej kontroli antyplagiatowej, a jej rezultaty rozsądnie traktuje się jako ewentualne (przy wysokich wskaźnikach podobieństwa do innych tekstów) sygnały skłaniające do dalszych analiz.

Egzamin dyplomowy przeprowadza komisja trzyosobowa pod przewodnictwem profesora lub doktora habilitowanego i z udziałem promotora oraz recenzenta. Dyplomant studiów I stopnia losuje 2 pytania (z listy kierunkowej i specjalnościowej), dyplomant studiów II stopnia oprócz tak losowanych pytań dokonuje prezentacji swej pracy. Te rozwiązania nie wywołują zastrzeżeń.

Ostateczną ocenę komisja ustala na podstawie średniej ważonej: 0,6 średniej arytmetycznej ocen ze studiów, 0,2 średniej ocen pracy i 0,2 oceny za egzaminu dyplomowego. Warunkiem uzyskania określonej oceny ostatecznej jest, by taka średnia ważona mieściła się przedziale w odpowiednim dla tej oceny, ale także średnia ocen ze studiów nie może być niższa od progu wyznaczonego dla każdego poziomu oceny ostatecznej, z wyjątkiem oceny dostatecznej. Na przykład, by otrzymać ocenę bardzo dobrą, trzeba wspomnianą średnią ważoną mieć nie niższą niż 4,51 i średnią arytmetyczną ocen ze studiów nie niższą niż 4,19. To wymagania dość rygorystyczne, ale zapewne poprawiają przekonanie otoczenia o wysokiej jakości dobrej oceny na dyplomie.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

System dyplomowania jest poprawny, jedynie więcej uwagi należy poświęcić formułowaniu tematów prac dyplomowych.

2.4.Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Efekty kształcenia, jak już wspomniano wyżej, zostały zdefiniowane ambitnie i wszechstronnie, choć opisy postaw absolwentów należałoby doskonalić. Plany i programy studiów są zgodne z tą deklaracją. Ich zgodność ze standardami kształcenia nie wywołuje istotnych zastrzeżeń. Program i plan studiów, praktyka oceniania studentów, jakość prac

dypłomowych i zasady wyznaczania ostatecznej oceny na dyplom są w zasadzie zgodne z deklarowanymi efektami kształcenia. Oczywiście można sądzić, że tylko studenci bardziej zdolni i odpowiednio zaangażowani są w stanie osiągnąć to, co zapowiedziano w opisie sylwetki absolwenta, ale wszyscy mają taką szansę.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

1. Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Nie praktykuje się kształcenia bez udziału nauczyciela, a kształcenie na odległość wykorzystywane jest tylko do wspomagania niektórych zajęć. Trwają prace mające doprowadzić do szerszego jego wdrożenia. Zajęcia są prowadzone w formie wykładów, ćwiczeń audytoryjnych, laboratoryjnych, warsztatów, lektoratów i konwersatoriów. Udział wykorzystania metod aktywizujących wydaje się dosyć duży, bo dotyczy nie tylko typowych ćwiczeń, laboratoriów, seminariów i konwersatoriów, ale także wielu wykładów, zwłaszcza specjalnościowych. Gama wykorzystywanych metod i technik tego rodzaju jest szeroka, od studiów przypadków, poprzez dyskusje, często organizowane na zasadach burzy mózgów, rozwiązywania zadań, symulacje itd., aż po projekty przygotowywane przez studentów. W sumie można dostrzec pewną ostrożność we wprowadzaniu rozwiązań nowoczesnych, lecz wymagających od studentów pewnego przygotowania metodycznego i etycznego, ale stopień aktywizacji zajęć i udział samodzielnej pracy studentów jest zbliżony do spotykanego w innych krajowych renomowanych uczelniach.

2. Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Sylabusy są opracowane jednolicie i zgodnie z zasadami. Dostrzeżone wady to chyba zbyt rygorystycznie przestrzegana zasada wykazywania dostarczania jednocześnie wiedzy, umiejętności i kształtowania postaw. Przecież nie każdy przedmiot musi wszystko to realizować. W efekcie zdarzają się w tym module zapisy nieudane, np. wspominane już mylenie postaw z umiejętnościami. Zdarzają się też zbyt lakoniczne informacje na temat warunków zaliczenia czy sposobów oceniania. Nic na ten ostatni temat nie było np. w sylabusach dotyczących matematyki i historii gospodarczej.

Sylabusy są dostępne w systemie komputerowym obsługującym proces dydaktyczny.

3. Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Czterotygodniowa praktyka zawodowa obowiązuje studentów studiów I stopnia. Odbywa się ona w zasadzie w ramach 4. semestru studiów, lecz nie później niż przed wpisem na ostatni semestr, zawsze w czasie wolnym od zajęć.

Praktyki organizuje Instytut Ekonomii i Finansów we współpracy z Biurem Karier. Wybór miejsca praktyki może się odbywać na podstawie propozycji studenta, promotora pracy

dyplomowej lub Biura Karier. Zalicza ją promotor na podstawie dzienniczka praktyk i sprawozdania studenta. Istnieje też możliwość zaliczenia praktyki na podstawie pracy zawodowej, własnej działalności gospodarczej lub pracy organizacyjnej na Wydziale. Warunki zaliczenia praktyk na takich podstawach są ściśle określone.

System jest poprawny.

4. Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Rozkład zajęć w roku akademickim, w tym okresy sesji egzaminacyjnych nie wzbudzają zastrzeżeń. Zajęcia na studiach niestacjonarnych są organizowane w zjazdach sobotnio-niedzielnym, których jest w semestrze od 5 do 12, zależnie od roku studiów. W soboty i niedziele zajęcia mogą trwać od 8.00 do 19.00 z przerwą od 13.00 do 14.00. Na studiach stacjonarnych zajęcia są organizowane od poniedziałku do piątku.

Dni zajęć na studiach niestacjonarnych są często bardzo wypełnione, ale to zjawisko raczej nieuniknione. Gorszą cechą są dość często występujące bloki jednolitych zajęć trwających nawet do 7 godzin dydaktycznych (wykład ze statystyki opisowej 17.10.10 czy wykład z ochrony własności intelektualnej 27.11.10.), a bloki czterogodzinne są wręcz regułą.

Obciążenia studentów wydają się rozłożone dość równomiernie, ale to ocena na podstawie równomiernego rozłożenia punktów ECTS, a pod tym względem były pewne rozbieżności pomiędzy podstawowym planem zajęć a planami specjalizacyjnymi. Te ostatnie wprowadzają pewne nierówności obciążeń w pomiędzy semestrami. Oczywiście jest jednak, że nie ma nadmiernych spiętrzeń obowiązków.

Liczby egzaminów nie są jednakowe, ale nie przekraczają 5 w semestrze.

Obsada zajęć jest poprawna. Dostrzeżono tylko jeden egzamin prowadzony przed kilku laty przez osobę bez stopnia naukowego. Była to informatyka na studiach niestacjonarnych.

5. Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wizytowane zajęcia należy ocenić pozytywnie. Na uwagę zasługuje aktywność słuchaczy oraz ich zainteresowanie prezentowaną problematyką.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Koncepcja kształcenia realizowanego na ocenianym kierunku studiów opiera się na dobrych celach i zasadach. Jest pod każdym względem poprawna oraz dobrze realizowana. Niewielkie uchybienia dotyczą tematów niektórych prac dyplomowych, które są niegodne z kanonem ocenianego kierunku, niezbyt wysoki poziom niektórych prac, a także duże bloki jednolitych zajęć na studiach niestacjonarnych.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:

- 1) struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości,

System zapewnienia jakości kształcenia wdrożony w 2009 r. jest spójny, dobrze zaprojektowany i oparty na odpowiednich uchwałach Rady Wydziału. Kluczowymi podmiotami są w nim: Komisja ds. Jakości Kształcenia (wydziałowa), zespoły ds. kierunków studiów i kierownicy specjalności oraz Wydziałowy Koordynator Procesu Bolońskiego i ECTS.

System reguluje szereg procesów, w tym rekrutacji na studia, opracowywania planów i programów nauczania, przenoszenia osiągnięć w ramach ECTS, uruchomienia i wyboru specjalności oraz wykładów fakultatywnych, organizacji i kontroli praktyk, analizy i oceny wyników kształcenia, dyplomowania, weryfikacji samodzielności przygotowania prac dyplomowych, wsparcia studentów i organizacji infrastruktury nauczania, weryfikacji jakości procesu kształcenia.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia należałoby udoskonalić. Wszystkie zajęcia objęte planem studiów powinny podlegać ankietyzacji, ponieważ możliwe byłoby wtedy wykonanie kompleksowego, zbiorczego zestawienia, które umożliwiłoby szczegółową weryfikację. Ponadto ankieta mogłaby być bardziej szczegółowa oraz badać więcej niż 6 obszarów.

Uczelnia przywiązuje dużą wagę do analiz ankiet studenckich. Ankietyzacja jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich nauczycieli akademickich pod koniec każdego semestru. Oceniani nauczyciele i ich bezpośredni przełożeni otrzymują informację o wynikach oceny. Ta ocena jest elementem uwzględnianym w ramach okresowej ewaluacji nauczycieli akademickich. W przypadku ocen negatywnych władze Wydziału podejmują odpowiednie działania (rozmowy, ewentualnie nie przedłużenie kontraktu) dla utrzymania właściwego poziomu jakości kształcenia.

Od pierwszego roku studiów są powoływani opiekunowie poszczególnych lat, którzy udzielają wsparcia studentom, służą radą i informacją odnoszącą się do procesu kształcenia. System Zapewnienia Jakości kształcenia jest opublikowany na stronie internetowej Wydziału oraz dostępny w formie zwartej broszury. System ten był przedmiotem dyskusji w czasie obrad Senatu Uczelni i został pozytywnie oceniony, a zatem będzie podlegał systematycznemu udoskonalaniu.

2. *Opinie prezentowane na spotkaniach.*

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Podczas spotkania byli obecni studenci zarówno studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Studenci stacjonarni wypowiadali się przychylnie na temat wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Co semestr wypełniają ankiety dotyczące wybranych zajęć dydaktycznych; co ich zdaniem działa motywująco na prowadzących zajęcia. Nie wszyscy studenci niestacjonarni obecni na spotkaniu, mieli okazję wypełnić ankiety oceniające zajęcia, ponieważ nie wszystkie zajęcia są zajęciami „ankietowanymi”.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Na spotkaniu dyskutowany był problem konieczności podnoszenia jakości zajęć dydaktycznych, np. poprzez szersze wykorzystanie technik audiowizualnych, ponieważ dostępne jest odpowiednie wyposażenie sal dydaktycznych w tym zakresie, ale nie zawsze są te możliwości wykorzystywane. Zwrócono uwagę na ważny problem, za jaki należy uznać adekwatny dobór nauczycieli akademickich do poszczególnych przedmiotów wynikających z planu studiów oraz odpowiednie zabezpieczenie procesu dydaktycznego w pomoce dydaktyczne (podręczniki, skrypty, wykorzystanie Internetu itp.).

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

W Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej działa Biuro Karier, które we współpracy z Wydziałem pozyskuje instytucje oraz przedsiębiorstwa przyjmujące studentów na praktyki. Studenci są zadowoleni z działalności Biura Karier działającego w Uczelni; bardzo często korzystają z ofert praktyk i staży tam dostępnych. Studenci uważają pracowników Biura Karier za osoby niezwykle kompetentne oraz przyjazne studentom.

Zespół oceniający pozytywnie ocenia funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, jednak należałoby objąć procesem ankietyzacji wszystkie rodzaje zajęć oraz wszystkich studentów.

Zespół oceniający wyraża bardzo pozytywną opinię o przygotowanym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia. Wysoko ocenia wkład Władz i pracowników Wydziału w jego przygotowanie.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	10	7 (5)	1	2	
Doktor habilitowany	10	8 (2)	2		
Doktor	60	60 (19)			
Pozostali	35	35			
Razem	115	110 (26)	3	2	

* w nawiasie dane dotyczą nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego.

Nauczyciele akademicki zatrudnieni na Wydziale Ekonomicznym w zdecydowanej większości zatrudnieni są na podstawie mianowania, wskaźnik ten wynosi bowiem 95,7% ogólnej liczby nauczycieli akademickich zatrudnionych na tym Wydziale. Na podstawie umowy o pracę w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy zatrudnionych jest 2,6%, zaś w uczelni jako dodatkowym miejscu pracy – 1,7%. Udział nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego w ogólnej liczbie nauczycieli zatrudnionych na Wydziale wynosi 17,4%.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2006	9 (6)		
2007	8 (5)	1	1
2008	4 (3)		
2009	5 (2)	2 (1)	1 (1)
2010	2 (2)		
Razem	28 (18)	3 (1)	2 (1)

W Uczelni obserwuje się rozwój kadry naukowej, bowiem w okresie ostatnich 5-ciu latach - 18 osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku uzyskało stopień naukowy doktora, 1 osoba stopień naukowy doktora habilitowanego i 1 osoba tytuł naukowy profesora.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

Aktualne oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „*ekonomia*” w UMCS w Lublinie, zostały podpisane na początku roku akademickiego. Znajdują się one w aktach osobowych tych osób.

Zgodnie z informacjami zawartymi w oświadczeniach nauczycieli akademickich, wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby spełniają warunek określony w art. 9 pkt. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tzn. stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie.

Warunek określony w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048, późn. zm.), spełnią wszystkie wyżej wymienione osoby, tj. są zatrudnione w Uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

Wszystkie wyżej wymienione osoby spełnią również warunek określony w § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. przeprowadzą osobiście na kierunku „*ekonomia*”, co najmniej 60

realizacji poszczególnych przedmiotów.

Dorobek naukowy za lata 2005-2009 zdecydowanej większości pracowników naukowo-dydaktycznych jest wyróżniający (duża liczba publikacji jest drukowana w wydawnictwach uczelnianych i krajowych oraz zagranicznych), ten stan pozytywnie przekłada się na „jakość” procesu dydaktycznego

5. *Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.*

Obecnych było 25 nauczycieli akademickich. Przewodniczący Zespołu Oceniającego zapoznał nauczycieli akademickich uczestniczących w spotkaniu z celami akredytacji oraz standardami, które powinny być spełnione przez wszystkie uczelnie w Polsce prowadzące kształcenie na kierunkach ekonomicznych. Zostały zaakcentowane pierwsze spostrzeżenia Zespołu Oceniającego w odniesieniu do Wydziału Ekonomicznego UMCS w Lublinie (jego mocne i słabe strony). W sposób szczególny był podkreślany problem konieczności podnoszenia jakości zajęć dydaktycznych – techniki audiowizualne są dostępne (stwierdzono poprawne wyposażenie sal dydaktycznych w tym zakresie), ale nie zawsze są te możliwości wykorzystywane, potrzeba wprowadzania w szerokim zakresie technik aktywizujących studentów szczególnie podczas zajęć konwersatoryjnych i ćwiczeń. Zwrócono uwagę na ważny problem, za jaki należy uznać adekwatny dobór nauczycieli akademickich do poszczególnych przedmiotów wynikających z planu studiów oraz odpowiednie zabezpieczenie procesu dydaktycznego w pomoce dydaktyczne (podręczniki, skrypty, wykorzystanie Internetu itp.). Podczas spotkania wymieniono poglądy w zakresie prowadzenia seminarium dyplomowego, jest to bardzo ważny element procesu dydaktycznego (jego fizyczna forma – to ma być rzeczywista platforma dialogu naukowego: *promotor - dyplomant*). Za istotne zostało uznane przestrzeganie zbieżności tematów prac dyplomowych ze specjalnością realizowaną przez studenta, należy odchodzić od tematów opisowych na rzecz tematów związanych z praktyką gospodarczą, w których wykorzystywane są materiały empiryczne. Zgłoszono obawy i wątpliwości w zakresie zmian, które ma wprowadzić nowelizowana ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym.

6. *Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.*

Wszystkieteczki osobowe pracowników są podzielone na części A, B i C. Sprawdzoneteczki zawierają dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia – zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286, z późn. zm.). *Wskazane byłoby, aby wszystkie zgromadzone dokumenty zostały ponumerowane oraz sporządzony został ich spis.* W teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia lekarskie. *Nie wszyscy nauczyciele akademicy odbyli aktualnie szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.*

We wszystkich teczkach osób stanowiących minimum kadrowe znajdują się aneksy do aktów mianowania oraz umów o pracę, na mocy których dostosowano dokumenty dotyczące nawiązania stosunków pracy do brzmienia ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie

z art. 264 ust. 8. Znajduje się w nich informacja, że Uczelnia stanowi dla nich podstawowe lub dodatkowe miejsce pracy w rozumieniu przepisów ustawy. W aktualnie zawieranych umowach o pracę oraz aktach minowania informacja taka również się znajduje.

Polityka kadrowa na Wydziale Ekonomicznym UMCS w Lublinie jest poprawna i sprzyja tworzeniu przyjaznych warunków dla rozwoju naukowego pracowników (m.in. poprzez granty badawcze, badania własne, programy finansowane ze środków UE). Znacząca zmiana w stanie samodzielnej kadry naukowej jak i pomocniczych nauczycieli (z ekonomii) w najbliższym czasie jest realna. Aktualnie minimum kadrowe jest spełnione w odniesieniu do studiów na poziomie I i II stopnia na kierunku „ekonomia”. Obsada zajęć dydaktycznych nie budzi zastrzeżeń.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

Pracownicy Wydziału Ekonomicznego UMCS w Lublinie ściśle współpracują z administracją samorządową i rządową województwa prowadząc wspólnie z jej przedstawicielami badania, których wyniki wykorzystywane są do kreowania rozwoju gospodarczego regionu lubelskiego.

Od 2000 roku na Wydziale Ekonomicznym funkcjonuje Szkoła Giełdowa w ramach partnerskiego porozumienia pomiędzy Giełdą Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. a ośrodkami akademickimi w Polsce. Corocznie realizowane są edycje Szkoły Giełdowej wspólnie przez pracowników Wydziału Ekonomicznego i praktyków z Centralnego Domu Maklerskiego PEKAO S.A. Pracownicy Wydziału Ekonomicznego współpracują z utworzonym 11.06.2007 r. przy UMCS Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości. Inkubator organizuje corocznie we współpracy z Wydziałem szereg przedsięwzięć z zakresu promocji i rozwoju przedsiębiorczości.

W 2010 r. UMCS przystąpił do programu współpracy uczelni i firm infrastrukturalnych sektora bankowego w zakresie informacji gospodarczej i e-gospodarki. Porozumienie obejmuje 10 uczelni, Związek Banków Polskich wraz z Centrum Prawa Bankowego i Informacji, Biuro Informacji Kredytowej SA, Krajową Izbę Rozliczeniową SA i Biuro Informacji Gospodarczej Infomonitor SA. W ramach programu współpracy firmy infrastrukturalne zorganizowały i przeprowadziły szkolenie dla wykładowców uczelni partnerskich, które odbyło się w dniach 20-21 września 2010 r. w Warszawie. Wykładowcy mieli możliwość zapoznania się z najnowszymi rozwiązaniami w zakresie przekazywania i pozyskiwania informacji gospodarczej oraz finansowej. Program współpracy przewiduje włączenie treści przekazanych na szkoleniu do programów studiów podyplomowych. Możliwe jest również uzupełnianie nimi zajęć prowadzonych na studiach I i II stopnia. Pracownikom i studentom uczelni uczestniczącym we współpracy udostępnione zostały bezpłatnie elektroniczne wersje 5 czasopism wydawanych przez Centrum Prawa Bankowego i Informacji (program Bankowość, Finanse, Samorząd – wiedza on-line). W trakcie rozwoju

współpracy planowane jest również korzystanie z baz danych firm infrastrukturalnych, w zakresie możliwym prawnie, do realizacji prac badawczych.

Wymierne efekty (por. załącznik 5b i 6) działalności naukowej, jak i współpracy międzynarodowej znajdują swoje odzwierciedlenie w:

- ☐ publikacjach (krajowych i zagranicznych).
- ☐ organizowanych konferencjach naukowych,
- ☐ pozyskiwanych grantach na działalność naukowo-badawczą,
- ☐ nakładach na badania własne.

W latach 2007-2010 na Wydziale Ekonomicznym realizowanych było 5 projektów badawczych własnych i 7 projektów badawczych promotorskich, przyznane zostały 2 granty wewnętrzne Prorektora ds. Nauki. Pracownicy przygotowali 10 tematów badawczych do zastosowania w praktyce. W roku 2010 na Wydziale kontynuowane są 2 projekty badawcze własne i rozpoczęto jeden nowy projekt badawczy własny. Wydział Ekonomiczny jest także aktywny w organizowaniu ogólnopolskich konferencji naukowych. Są one bardzo dobrze postrzegane przez ośrodki naukowe w kraju, jak i sektor gospodarczy. Należy tu wymienić:

- ☐ Zjazd Katedr Finansowych „Instytucje, instrumenty i strategie finansowe w dobie integracji gospodarczej”, Lublin 2006
- ☐ VII Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Rynek finansowy a wzrost gospodarczy”. Kazimierz Dolny 2007
- ☐ VIII Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Rynek finansowy - inspiracje z integracji europejskiej”, Nałęczów 2008
- ☐ IX Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Rynek finansowy w erze zawirowań”, Nałęczów 2009
- ☐ X Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Rynek finansowy – nowe perspektywy”, Susiec 2010

Wszystkie prowadzone badania naukowe wykorzystywane są w trakcie procesu dydaktycznego Wydziału Ekonomicznego UMCS. Publikacje powstałe w wyniku zakończonych prac badawczych i konferencji naukowych stanowią pomoc naukową podczas wykładów, ćwiczeń i laboratoriów. Studenci biorą czynny udział w konferencjach naukowych organizowanych przez Wydział Ekonomiczny, przedstawiają swoje referaty, które publikowane są w odrębnym opracowaniu książkowym. Działalność publikacyjną Wydziału należy ocenić wysoko. Obok publikacji indywidualnych corocznie wydawane są *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Sectio H, Oeconomia* (od 1966 r.). W latach 2007-2009 wydano tomy o numerach vol. XLI/2007, vol. XLII/2008, vol. XLIII/2009. W roku 2010 ukazał się kolejny tom o numerze XLIV, Działalność naukowo – badawcza pracowników Wydziału jest ściśle związana, nie tylko z ich indywidualnym rozwojem naukowym, ale również z procesem dydaktycznym prowadzonym na kierunku *ekonomia*. Tematyka badań jest powiązana z treściami kształcenia szczególnie w zakresie przedmiotów specjalizacyjnych i specjalnościowych prowadzonych na studiach pierwszego i drugiego stopnia.

Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych.

Na Wydziale funkcjonują koła naukowe oraz organizacje studenckie: Międzynarodowe Stowarzyszenie AIESEC – Komitet Lubelski, Koło Naukowe Ekonomistów UMCS, Koło Naukowe Zarządzania i Marketingu, Koło Naukowe Zarządzania Jakością i Wiedzą oraz Studenckie Koło Naukowe Finansistów UMCS. AIESEC – główną formą działalności jest Program Międzynarodowej Wymiany Praktyk oraz bieżąca organizacja

szkoleń i konferencji. PMWP ma na celu umożliwienie poszerzenia swoich umiejętności praktycznych studentów biorących w nim udział. **Koło Naukowe Ekonomistów UMCS** – organizowało Akademickie Targi Finansowe, różnego rodzaju konferencje, seminaria i kursy. **Koło Naukowe Zarządzania i Marketingu** organizuje „Akademię e-Marketingu” – czyli warsztaty dotyczące marketingu internetowego. **Koło Naukowe Zarządzania Jakością i Wiedzą** – organizuje corocznie „Ogólnopolski Dzień Jakości” - konferencję, która cieszy się ogromnym zainteresowaniem studentów Wydziałów Ekonomicznych w całej Polsce. **Studenckie Koło Finansistów UMCS** – najmłodsze koło naukowe na Wydziale, które dopiero rozpoczyna swoją działalność; do tej pory zorganizowało „spotkania z ludźmi biznesu” czy konkurs „Karierosfera”.

Wydział zapewnia kołom naukowym zarówno wsparcie merytoryczne w ich działalności, jak również wsparcie finansowe i lokalowe. Koła mogą korzystać z pokoju samorządowego, w którym znajdują się materiały biurowe, przydatne im w funkcjonowaniu.

Uczelnia stara się promować studencki ruch naukowy, na Wydziale prężnie działają koła naukowe, które biorą udział w wielu różnorodnych projektach. Efektem pracy jest rozpoczęcie wydawania „Zeszytów Naukowych Studentów i Doktorantów WE UMCS”.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

2. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Współpraca międzynarodowa realizowana jest przez pracowników Wydziału Ekonomicznego UMCS w Lublinie w dwóch płaszczyznach: indywidualnej i sformalizowanej. Indywidualny wymiar współpracy sprowadza się do osobistych kontaktów pracowników Wydziału z pracownikami innych uczelni, w tym również zagranicznych, z racji wykonywanej pracy lub prowadzenia wspólnych badań. Ocena zakresu i intensywności współpracy jest pozytywna.

W wymiarze sformalizowanym współpraca międzynarodowa realizowana przez Wydział Ekonomiczny jest silnie zakorzeniona w lokalnym środowisku i działa aktywnie na jego korzyść. Obecnie na podstawie umów dwustronnych, Wydział Ekonomiczny aktywnie współpracuje z ponad 20 ośrodkami zagranicznymi spośród, których można wskazać najważniejsze:

- ☐ Università degli Studi di Brescia (Włochy),
- ☐ Università degli Studi di Perugia (Włochy),
- ☐ Silesian University Opava (Czechy),
- ☐ University of Primorska (Słowenia),
- ☐ Universität Kassel (Niemcy),
- ☐ University of Central Lancashire Preston (Wielka Brytania),
- ☐ University of Huddersfield (Wielka Brytania),
- ☐ Universidad de Huelva (Hiszpania),
- ☐ International School for Social and Business Studies Celje (Słowenia),
- ☐ Narodowy Uniwersytet w Czerkasach (Ukraina),
- ☐ EMUNI University (Euro-Mediterranean University),

□ Karabuk University (Turcja)

Dynamiczna współpraca dotyczy zwłaszcza programu ERASMUS. Program obejmuje swoim zakresem: wymianę studentów, wymianę nauczycieli akademickich oraz współpracę w zakresie programów nauczania. Każdego roku na studia zagraniczne ze wszystkich kierunków nauczania reprezentowanych przez Wydział wyjeżdża łącznie około 7 studentów kierunku „ekonomia” na semestralny bądź roczny pobyt na uczelni zagranicznej w celu kontynuacji studiów.

W okresie wakacyjnym realizowane są zajęcia dydaktyczne „Szkoła Letnia”, polegające na intensywnym kursie dwu(trzy) tygodniowym. Okres pobytu na uczelni zagranicznej jest traktowany jako część programu studiów wyjeżdżającego. Oprócz bezpośrednich korzyści edukacyjnych, wyjazdy promują dialog międzykulturowy, zachęcają studentów do mobilności oraz uczą myślenia w „kategoriach europejskich”. Partnerami tych przedsięwzięć edukacyjnych są w szczególności 2 uniwersytety ze Słowenii – International School for Social and Business Studie Celje oraz University of Primorska Koper.

Studenci Wydziału mają możliwość uczestnictwa w corocznie organizowanym programie studiów na uczelniach amerykańskich: Lock Haven University of Pennsylvania, Edinboro University of Pennsylvania, Bluffton College Ohio, University of Nebraska, Lincoln Program ten realizowany jest dla studentów wszystkich kierunków UMCS, a Uczelnia dysponuje pulą 8 miejsc. Seminarzyści Katedry Gospodarki Światowej i Integracji Europejskiej wyjeżdżali do USA (Urbana University, Ohio), do Wielkiej Brytanii (University of Huddersfield), Włoch (University of Brescia), do Słowenii.

W ramach współpracy Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej z Narodowym Uniwersytetem im. B. Chmielnickiego w Czerkasach w 2010 roku przedłużono na kolejne 5 lat porozumienie o wymianie międzyuczelnianej pomiędzy Wydziałem Ekonomicznym UMCS a Instytutem Prawa i Ekonomii NU w Czerkasach. W ramach tego porozumienia prowadzona jest wymiana studentów (10 osób każdego roku) oraz wzajemne publikowanie prac naukowych w czasopismach uczelnianych.

W latach 2006-2009 na Wydziale Ekonomicznym studiowała 1 osoba w ramach umowy podpisanej z Universite de Luxemburg. W tym okresie na Wydziale odbywało studia doktoranckie 11 osób z Ukrainy skierowanych przez Europejskie Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów. Prof. dr hab. B. Mucha-Leszko pełniła funkcję opiekuna naukowego dr Nataliya Naumenko z Uniwersytetu Kijowskiego – stypendystki Funduszu Wyszehradzkiego : 2008-2009. W ramach programu stypendialnego im. Lane’a Kirklanda na Wydziale Ekonomicznym studiowało w latach 2008-2009/2010/2011 pięć osób z Białorusi i Ukrainy.

Współpraca międzynarodowa realizowana jest również poprzez indywidualne wyjazdy oraz przyjazdy pracowników w celach badawczych, dydaktycznych. Wymiana kadry naukowo-dydaktycznej ma na celu :

- wspieranie wymiany informacji i doświadczeń,
- poprawę jakości kształcenia,
- promowanie europejskiego wymiaru edukacji,
- wspieranie mobilności pracowników,
- pogłębienie współpracy między instytucjami edukacyjnymi.

Na Wydziale w celach dydaktycznych goszczą corocznie profesorowie i akademicy z zagranicy realizując także wykłady fakultatywne. W ostatnim roku zajęcia były prowadzone przez pracowników naukowo-dydaktycznych z: Anglii, Czech, Słowenii, Litwy, Szwajcarii, Tajlandii, USA, Norwegii i Włoch.

Profesor Angelo Santagostini (Włochy) prowadzi na Wydziale Ekonomicznym wykłady w języku angielskim z dwóch przedmiotów: a) Polityka handlowa UE, b) Międzynarodowe Organizacje Gospodarcze w ramach wieloletniej współpracy Katedry

Gospodarki Światowej i Integracji Europejskiej i Centre of Excellence Uniwersytetu w Besci - w latach: 2008, 2009, 2010. W ramach programu wymiany kadry wykładowcy Wydziału Ekonomicznego prowadzą zajęcia na zagranicznych uniwersytetach m.in. w Wielkiej Brytanii, Słowenii, w Niemczech i na Ukrainie.

Dr M. Kąkol brała udział w międzynarodowym projekcie włosko-rumuńskim i wykladała w szkole letniej (nt. EU Antitrust Policy). Projekt realizowany przez: Uniwersytet w Besci, Uniwersytet w Timisoarze (Rumunia), Izbę Handlu, Przemysłu i Rolnictwa w Timisoarze oraz World Trade Centre w Besci. Tytuł projektu: SME's growth as a condition for success in the EU and In the global economy; 2008 r.

Pracownicy Wydziału Ekonomicznego uczestniczą aktywnie w konferencjach zagranicznych, prezentując wyniki swoich prac badawczych oraz działają w komitetach i radach naukowych organizacji międzynarodowych (szczegółowy wykaz w załączniku nr 7).

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Działalność naukowo-badawcza jest widoczna w funkcjonowaniu Wydziału Ekonomicznego UMCS w Lublinie. Duże zaangażowanie w zakresie nawiązywania współpracy z otoczeniem znajduje swoje przełożenie m.in. w organizowanych konferencjach i sympozjach naukowych oraz realizowanych opracowaniach na rzecz praktyki gospodarczej. Realizowany zakres badań własnych jest szeroki. Działalność wydawnicza zasługuje na pozytywną ocenę. Wymiana międzynarodowa studentów i nauczycieli akademickich jest szeroka i stale rozwijana.

Część VI. Baza dydaktyczna.

- 1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.**

Baza dydaktyczna będąca do dyspozycji Wydziału Ekonomicznego UMCS w Lublinie jest dostosowana do potrzeb dydaktycznych ocenianego kierunku. Na strukturę tej bazy składa się m.in.:

3 aule (z liczą miejsc: 244, 198, 198) – łączna powierzchnia 680 m².

16 sal ćwiczeniowych (ze zróżnicowaną liczbą miejsc 35 – 83)

96 pokoi seminaryjnych – każdy o powierzchni 16 m².

Ponadto jest stosowne zaplecze administracyjne (dziekanat zajmuje 7 pomieszczeń oraz są 4 gabinety dziekańskie). Samorząd Wydziału i koła naukowe posiadają 2 pomieszczenia. Wszystkie sale dydaktyczne są przystosowane do wykorzystywania w procesie dydaktycznym najnowszych technik audiowizualnych (rzutniki pisma i videoprojekcyjne). W Uczelni jest zapewniony dla studentów bezprzewodowy dostęp do Internetu. Wydział Ekonomiczny UMCS dysponuje pięcioma pracownikami komputerowymi.

Załącznik Nr 8 – Wyposażenie sal komputerowych.

Ważne miejsce w strukturze bazy dydaktycznej Wydziału Ekonomicznego UMCS w Lublinie zajmują biblioteka (Główna i Wydziału Ekonomicznego) oraz czytelnia. Główne charakterystyki:

Zbiory Biblioteki Głównej liczą 1 550 643 woluminów i jednostek obliczeniowych:

druki zwarte nowe	882 711	Woluminów
wydawnictwa ciągłe	351 409	(4 007 tytułów czasopism bieżących)
zbiory specjalne	316 523	

Cały zasób systemu biblioteczno-informacyjnego liczy 2 486 718 woluminów i jednostek obliczeniowych. Ze zbiorów Biblioteki Głównej studenci mogą korzystać na miejscu w czytelniach oraz wypożyczać książki do domu – 3 książki na okres 2 - 5 miesięcy, studenci niestacjonarni 6 książek.

Zbiory Biblioteki Wydziału Ekonomicznego - księgozbiór (stan na dzień 30 września 2010 r.)

- ☐ wydawnictwa zwarte – 45.289 woluminów.
- ☐ wydawnictwa ciągłe – 2.652 woluminów.
- ☐ liczba tytułów czasopism bieżących – 58, w tym zagranicznych 2.

Bazy danych z dziedziny ekonomii dostępne są z katalogu Biblioteki Głównej, część z nich dostępna jest on-line, pozostałe znajdują się w Oddziale Informacji Naukowej BG. Część zbiorów, ok. 15%, jest skomputeryzowana i znajduje się w katalogu komputerowym Biblioteki Głównej, w systemie VIRTUA. Są to zbiory wpływające do Biblioteki od roku 2004, wcześniejsze są w katalogach kartkowych: alfabetycznym, przedmiotowym i tytułowym znajdujących się w czytelni Biblioteki Wydziałowej. Czytelnia dysponuje 60 miejscami. Jest dostęp do Internetu – 4 stanowiska komputerowe dla czytelników. Do korzystania w czytelni jest księgozbiór podręczny oraz zasoby magazynowe. Czasopisma udostępniane są tylko w czytelni z wolnym dostępem. Księgozbiór uzupełniany jest dokonywanymi na bieżąco zakupami najnowszych pozycji z zakresu ekonomii.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.

Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat infrastruktury Uczelni. Ich zdaniem sale wykładowe i ćwiczeniowe są wyposażone w odpowiedni sprzęt multimedialny oraz wygodne meble. Dostęp do internetu zdaniem studentów jest wystarczający. Na wydziale studenci mogą korzystać z komputerów stacjonarnych znajdujących się w pokoju samorządu jak również z tych będących w czytelni i bibliotece. Należy jednakże zauważyć, że budynek nie jest w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych; brak jest oznaczeń dla osób niewidomych, łazienki nie są przystosowane dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Uczelnia posiada własne akademiki, studenci mieszkający w nich są zadowoleni z istniejących tam warunków. Studenci (stacjonarni) mają obowiązkowe zajęcia z wychowania fizycznego, nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń co do warunków w obiektach sportowych.

Baza dydaktyczna stanowi mocną stronę Wydziału Ekonomicznego. Duża dostępność do sal i laboratoriów komputerowych w pełni zabezpiecza potrzeby procesu dydaktycznego. Informatyzacja procesu dydaktycznego, jak też jej funkcja służebna dla studentów, zasługuje na uznanie. Uczelnia w opinii studentów zapewnia odpowiednie warunki w obiektach dydaktycznych, socjalnych i sportowych. Księgozbiór znajdujący się w bibliotece i czytelni należy ocenić wysoce pozytywnie, podobnie jak działania na rzecz jego powiększania.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Spotkanie z samorządem studenckim odbyło się 13 listopada 2010 r. Obecni na nim przedstawiciele reprezentowali różne organy samorządu studentów. Podczas spotkania pozytywnie ocenili relacje samorządu z władzami. Podkreślali, że kontakt z władzami umożliwia im skuteczną i efektywną działalność na rzecz studentów.

Samorząd posiada swój budżet przyznawany mu przez Władze. Wśród akcji, w które są zaangażowani bardzo ważne miejsce zajmują KOZIENALIA – czyli Juwenalia; jak również organizacja Mikołajek. Samorząd podkreślał, że niezwykle cenna w ich działalności na rzecz studentów jest stała współpraca z władzami Wydziału, które są otwarte na wszelkie pomysły.

Opinie samorządu studentów dotyczące planów i programów studiów są uwzględniane. W Radzie Wydziału zasiada 6 studentów, co stanowi 20% składu tego organu, co jest zgodne z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W Senacie UMCS zasiada 9 osobowa grupa studentów, która stanowi wystarczającą reprezentację w tym organie, co jest zgodne z art. 61 ust. 3 ustawy.

Studenci studiów niestacjonarnych wskazywali na utrudniony dostęp do dziekanatu, ponieważ jest on czynny tylko w sobotę od 8:00 do 12:00, a wystarczyłoby tylko zmiana godzin pracy od 10:00 do 14:00, tak aby w czasie dużej przerwy był dostęp do dziekanatu.

Samorząd studentów na szczeblu wydziałowym dysponuje pokojem, w którym znajduje się sprzęt komputerowy oraz artykuły biurowe niezbędne do funkcjonowania reprezentacji studentów. Wszelkie sprawy, które wpływają do samorządu studenckiego rejestrowane są w dziekanacie Wydziału.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Na wizytowanym kierunku działa wydziałowa Komisja Socjalna. Większość jej składu, stanowią studenci, co jest zgodne z art. 177 ust.3 ustawy.

Decyzje w sprawie stypendiów podejmowane są podczas posiedzeń komisji. Są skutecznie doręczane studentom zgodnie z przyjętymi procedurami. Studenci potwierdzają odbiór decyzji podpisem.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Spotkanie odbyło się 13 listopada i wzięło w nim udział około 15 osób. Byli to przedstawiciele: drugiego i trzeciego roku studiów trybu niestacjonarnego oraz trzeciego roku trybu stacjonarnego.

Studenci poznają sylabusy przedmiotów na pierwszych zajęciach w semestrze. Czują się poinformowani w sposób odpowiedni w zakresie zaliczania zajęć. Zasady zaliczeń nie są zmieniane w czasie trwania roku akademickiego.

Praca dziekanatu także została pozytywnie oceniona. Sprawy są załatwiane bez zbędnej zwłoki. Wskazywano jednak na nie do końca odpowiednie godziny pracy dziekanatu w weekendy, kiedy są zjazdy studentów niestacjonarnych. Zdaniem studentów czas pracy dziekanatu jest zbyt krótki. Pracownicy chętnie służą pomocą, we wszelkich wątpliwych

kwestiach. Podobnie studenci ocenili pomoc władz dziekańskich oraz łatwość kontaktu z nimi.

Studenci uczestniczący w spotkaniu wyrazili zadowolenie z podjęcia studiów na UMCS. Dla większości czynnikami determinującym wybór była odległość od miejsca zamieszkania oraz opinia znajomych i rodziny kształcących się na tej Uczelni. Ponadto dla wielu z nich miała ogromny wpływ opinia, iż jest to jedna z najlepszych Uczelni w regionie. Studenci wyrażali swoje zadowolenie z podjęcia studiów na ocenianym kierunku, ponieważ wiążą swoją przyszłość zawodową z tymi studiami.

Studenci pozytywnie odnieśli się do systemu przyznawania pomocy materialnej. Wszystkie stypendia przyznawane są na wniosek studenta. Informacji dotyczących trybu ubiegania się o stypendia udziela Komisja, ale również Samorząd Studencki. O przyznaniu stypendium studenci dowiadują się osobiście.

Lektoraty ocenione zostały przez studentów pozytywnie. Podczas spotkania podkreślano, że następuje przypisanie do grup pod względem zaawansowania danej osoby. Prowadzone są lektoraty z języka angielskiego oraz rosyjskiego (na studiach niestacjonarnych). Na początku lektoratów studenci piszą test przyporządkowujący ich do grup, dzięki czemu od razu trafiają do właściwej grupy.

Praca i zasoby biblioteki wydziałowej zostały również ocenione pozytywnie. Zdaniem studentów księgozbiór znajdujący się tam jest odpowiedni do ich potrzeb; nie mają problemu z uzyskaniem potrzebnych publikacji. Na terenie biblioteki nie można wykonać skanów książek bądź kserokopii, jednak na terenie Wydziału znajduje się ksero. Ponadto biblioteka dysponuje dostępem do baz danych, co niezwykle ułatwia studentom poszukiwanie potrzebnych informacji.

Ponadto studenci są niezwykle zadowoleni z lokalizacji Uczelni; wskazywano podczas spotkania jedynie na zbyt małą liczbę miejsc parkingowych.

Uczelnia zapewnia warunki materialne i lokalowe, które umożliwia działalność samorządu studenckiego. Studenci są odpowiednio reprezentowani w organach kolegialnych Uczelni.

Działalność Komisji Socjalnej odbywa się właściwie.

W opinii studentów obsługa administracyjna jest przyjazna i pomocna studentom. Studenci są zadowoleni z decyzji dotyczącej podjęcia studiów w UMCS.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Dokumentacja przebiegu studiów prowadzona jest w Dziale Dydaktyki oraz w dziekanacie Wydziału.

W trakcie kontroli dokumentacji zostały sprawdzone: księga dyplomów, album studentów, teczki osobowe studentów, karty oraz protokoły egzaminacyjne.

Album studentów – prowadzony jest w centralnie dla całej Uczelni - zgodnie z przepisami § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634, z późn. zm.) w formie elektronicznej. W sprawdzonych przypadkach numer albumu studenta odpowiada numerowi wpisanemu w indeksie studenta i w legitymacji studenckiej.

Księga dyplomów prowadzona jest centralnie dla całej Uczelni również w Dziale Dydaktyki. Księga to prowadzona jest zgodnie z przepisami § 11 ust. 3 wyżej wymienionego rozporządzenia w wersji elektronicznej. Pokwitowanie odbioru dyplomu znajduje się w aktach absolwenta.

Protokoły egzaminacyjne prowadzone są prawidłowo.

Indeksy i karty okresowych osiągnięć studenta prowadzone są na ogół prawidłowo. Zaliczenia semestru i roku dokonywane są przez Prodziekanów

Teczki osobowe studentów:

W teczkach osób nowo przyjętych znajdują się: oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości lub dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, ankieta osobowa studenta, potwierdzona za zgodność fotokopia dowodu osobistego, aktualna fotografia kandydata, dokumentacja z postępowania kwalifikacyjnego przy przyjęciu na studia, kopia decyzji o przyjęciu na studia oraz potwierdzenie jej odbioru, podpisany przez studenta akt ślubowania, karty okresowych osiągnięć studenta, a także podpisana przez Dziekana umowa w sprawie warunków wnoszenia opłaty za studia niestacjonarne zgodnie przepisami art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym. *Zwraca się uwagę na fakt, iż w kopiach decyzji o przyjęciu na studia znajdują się określenia niezgodne z ustawą, tj. „studia zaoczne”, podczas gdy powinno być „studia niestacjonarne”. Wskazane jest zatem dostosowanie tych zapisów do wymogów określonych w ustawie.*

W teczkach osób, którym udzielono urlopu oraz osób powtarzających rok, a także wznowiających studia znajdują się kopie decyzji dziekana w tych w tych sprawach.

Skreślenia dokonywane są przez Dziekana, co jest zgodne z art. 190 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). W dokumentach powinno znajdować się potwierdzenie odbioru tej decyzji.

W teczkach absolwentów znajdują się: praca dyplomowa, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego, dyplom ukończenia studiów - egzemplarz do akt oraz potwierdzenie odbioru dyplomu i jego odpisu przez osobę odbierającą dyplom. *W protokołach z egzaminu dyplomowego brak jest tytułu pracy dyplomowej, co jest niezgodne z wymaganiami § 11 ust. 2 przywołanego wyżej rozporządzenia. Wskazane jest zatem uzupełnienie tych brakujących zapisów.*

W Uczelni sporządza się dyplomy i suplement zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie rodzajów tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów i wzorów dyplomów oraz świadectw wydawanych przez uczelnie (Dz. U. Nr 11 z 2009 r., poz. 61),

Analiza dokumentacji dotyczącej toku studiów pozwala na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona w sposób prawidłowy. Wskazane jest dokonanie wskazanych wyżej korekt, zgodnie z zapisami ustawy i cytowanego wyżej rozporządzenia.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		X			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna		X			
Cz. II	Efekty kształcenia		X			
Cz. V	Badania naukowe			X		
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			
Cz. VI	Baza dydaktyczna			X		
Cz. I, VII	Sprawy studenckie		X			
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		X			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		X			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia			X		

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce (uzasadnienie powinno nawiązywać do uwag zawartych w treści raportu) oraz ewentualne zalecenia.

Kierunek „ekonomia” ma pełne szanse dynamicznego rozwoju. Sprzyjają temu: oczekiwania rynku pracy, kadra akademicka o bogatym dorobku naukowym, bardzo dobre warunki studiowania oraz pozycja Uniwersytetu i Wydziału Ekonomicznego w środowisku akademickim kraju.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Władze Uczelni i Wydziału Ekonomicznego zadeklarowały usunięcie wskazanych nieprawidłowości.

